

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

La coalició, a exar

FET • L'acord entre ERC i Junts inclou quatre equips de coordinació per resoldre crisis, però, tot i estar creats, encara no s'han reunit pel darrer xoc **MÉS** • Experts veuen com a punts febles del pacte que els líders dels partits no són al govern i que les discrepàncies no es pactin **NO** • Neguen que coalició impliqui confrontació

Emma Ansola
BARCELONA

L'acord de govern entre ERC i Junts va esgotar terminis per poder disposar d'un bon document que permetés desbrossar del camí les crisis eternes entre els dos partits que es disputen el lideratge de l'independentisme, un dels moviments europeus més actius i participatius, com va quedar demostrat la Diada passada amb milers de persones al carrer. D'aquelles negociacions va sortir amb força un acord de 46 pàgines molt elogiat per les parts negociadores i que, segons els experts consultats, és un bon text d'inici que inclou la creació de fins a quatre equips de coordinació que han de vetllar per corregir i posar pau als conflictes.

Tanmateix, el darrer xoc com a conseqüència de la tria de membres de la delegació catalana en la taula de diàleg amb el govern espanyol ha posat en evidència la vulnerabilitat de l'acord. Els òrgans de control són bons, però, segons els experts, perquè un govern de coalició funcioni calen també altres elements que en el cas català es troben a faltar.

El vicerector de la UB i director de l'Observatori dels Governos de Coalició, Jordi Matas, assenyala que des del punt de vista teòric el contingut de l'acord "és bo, però no acaba de funcionar". Com a fet positiu, destaca la creació dels equips de coordinació, però adverteix que la situació és "complexa", ja que es tracta d'un govern de coalició format per dos partits amb dues visions molt diferents de l'estratègia que cal seguir per abordar un dels principals temes de la legislatura, el conflicte polític entre Catalunya i Espanya. Per aquest motiu, i tot i que aquest govern té poc més de 100 dies de recorregut, l'història de crisi que arrossega l'executiu obliga a blindar molt bé totes les negociacions, i molt especialment les discrepàncies entre ERC i Junts. En aquest sentit, el catedràtic de ciència política indica que "el que hauria d'haver quedat molt ben pactat" són precisament les desavinences entre els socis de govern, i sembla

que, de moment, això no ha estat així. Un altre punt clau per al bon funcionament dels governs de coalició és que precisament, si sorgeixen desavinences entre socis, que sol ser habitual, s'han de resoldre "a dins de casa" i no pas exposant-les públicament o fent del desacord "un torcebraç mediàtic" per veure qui de tots dos cedeix com ha passat aquesta darrera setmana.

Quant a les vulnerabilitats de l'acord, un altre punt feble està relacionat amb l'estructura i té a veure amb els lideratges, o amb la falta de lideratge. Per Matas, la coalició funciona millor quan els líders dels partits estan integrats i tenen pes en l'executiu, un fet que no succeeix en el cas català. La falta d'un lideratge clar és més evident en el cas de Junts, ja que es tracta d'un partit relativament nou en què

La pandèmia i la crisi econòmica i social també dificulten la gestió en el si dels governs de coalició

s'uneixi la independència de nousvinguts en la política amb l'experiència que acumulen altres membres després del pas per l'antiga Convergència. En els dos casos, però, també en el cantó republicà, "la sensació que un rep és que les persones que dominen ERC i Junts no són al govern", assenyala l'expert.

La coalició, sinònim de guirigall? El professor de ciència política de la UAB Gabriel Colomer sosté que un govern de coalició no comporta que hagin de saltar espurnes de manera constant entre els socis de govern i comparteix amb Matas que és primordial que els socis abans de començar a governar sàpiguen pactar les desavinences. En aquest sentit, Matas també assegura que un govern de coalició no és sinònim d'"olla de grills". "De cap manera aquesta estructura ha de comportar un cúmul de crisis", afegix, tot i aclarir que aquest tipus d'executius, en canvi, sí que requereixen més "habilitat, perícia i domini de les arts de la política", remata.

Òrgans i espais per fer catarsi
L'acord de govern inclou, a més dels equips de coordinació, un comitè de direcció política (CDP), que es reunirà de manera excepcional i està format per les dues persones amb més responsabilitat de cada partit. També s'ha establert una reunió de monitoratge de l'acord (RMA), que es reunirà cada sis mesos amb membres del govern, del Parlament i del partit. També hi ha previstos grups de treball sectorials.

"L'acord és bo; el protocol, també. Ara cal desplegar-lo i posar a funcionar tots aquests mecanismes", assenyala. Fonts del govern van assenyalar a aquest diari que ja estan creant els quatre espais de treball: els dos equips de coordinació, un del Parlament (ECP) i l'altre del govern (ECG); l'equip de seguiment de l'acord (ESA), i la coordinació de comunicació (CC). Ja s'han reunit tots una vegada, a excepció del CC, però cap trobada va estar relacionada amb la crisi de la darrera setmana, que encara fumeja. L'òrgan més polític que es podria reunir aquesta mateixa setmana per analitzar i tancar la darrera crispació seria l'ESA, format per tres persones de cada partit, cadascuna de les quals pertany al Parlament o al govern, o bé al partit.

La pandèmia i la crisi econòmica i social que ha provocat la Covid-19 han debilitat i malmès el context en què treballen els governs de coalició, tant el d'ERC i Junts com el del

PSOE i Podem a l'Estat espanyol. Tant Matas com Colomer assenyalen que en aquesta situació el context no ajuda a una correcta gestió.

Cultura de coalició
A més a més, els dos professors també assenyalen "la falta de cultura de coalició" que té la població espanyola, tot i que Matas la delimita al cas del govern espanyol i no pas a Catalunya, on recorda la llarga coalició entre Convergència i Unió, que va governar el país del 1980 al 2003, i des de finals del 2010 fins al 2015. "Negociació, pacte i acord" han estat una constant en la política catalana, diu Matas, tot i que dins de CiU també es vivien "batalles campals", hi afegix. En el cas del govern espanyol, el sistema sí que era inèdit fins ara, una situació que contrasta amb les coalicions que governen en dos terços dels estats europeus, en tres de cada quatre comunitats autònomes i en el 80% de les capitals de província es-

men

Dirigents de l'equip de seguiment de l'acord. A dalt, ERC: Sergi Sabrià, director de l'Oficina del President; Josep Maria Jové, president del grup al Parlament, i Marta Vilalta, portaveu. A baix, Junts: Ricard Font, secretari general de Vicepresidència; Albert Batet, president del grup parlamentari, i Jordi Sánchez, secretari general del partit ■ EL PUNT AVUI

panyoles. Per Colomer, un dels problemes de la falta de cultura de coalició comença ja en les campanyes electorals, que els partits enfoquen com si es tractés d'un sistema presidencial. "En els cartells predomina el cap de llista. Fa pensar que si guanya hauria de ser escollit el president, i no: tenim un sistema parlamentari i és president qui rep més suports", recorda. També lamenta que són sovint els mateixos partits els que carreguen contra els governs de coalició qualificant-los d'il·legítims, com va fer CiU amb el tripartit o com fan actualment el PP i Vox amb l'executiu del PSOE i Podem. Matas assenyalava que en les enquestes del CIS es veu clarament com la població espanyola "veu amb mals ulls" una coalició, que es percep "com un xantatge o un intercanvi de cromos" quan, contràriament, el diàleg, la negociació i el pacte són "mecanismes polítics altament positius", remarca. Una altra cosa és el còctel en què viuen les coalicions. ■

El president valencià, Ximo Puig, mirant el president català, Pere Aragonès, el dia 8 a València ■ EFE / JUAN CARLOS CÁRDENAS

Ximo Puig creu que al final del diàleg hi ha d'haver "una espècie de referèndum"

■ El president valencià defensa que, si el que s'acaba pactant a la taula afecta el conjunt de l'Estat, han de votar tots els espanyols ■ "Trigarà temps", vaticina

Redacció
BARCELONA

El president de la Generalitat Valenciana, Ximo Puig, va defensar ahir que al final del procés de diàleg entre el govern de l'Estat i la Generalitat "hi ha d'haver una espècie de referèndum per part dels catalans". En una entrevista al diari *Levante*, el socialista va advertir que si els eventuals acords que surten de la taula de negociació afecten el conjunt de l'Estat, tots els espanyols haurien de votar. Tanmateix, Puig va advertir que, en qualsevol cas, tal referèndum "seria el final d'un procés i trigarà temps", en línia amb el president Pedro Sánchez, que situa el final de la negociació més enllà de l'acabament de la legislatura espanyola.

L'"espècie de referèndum" podria concordar amb la votació que el mateix Sánchez preveu que

Les frases

"Al final, dins d'un procés de diàleg hi ha d'haver una espècie de referèndum per part dels catalans i, si afecta tot Espanya, dels espanyols"

"Però, en qualsevol cas, seria el final d'un procés i trigarà temps"

Ximo Puig
PRESIDENT VALENCIÀ

tingui lloc al voltant del resultat de la negociació, una convocatòria que també defensen els seus socis de Podem a La Moncloa i els comuns.

Proposta de finançament

D'altra banda, Puig va advertir que en cap cas el govern valencià permetria un tracte de favor a Catalunya en el marc de la negociació d'un nou sistema de finançament. El líder valencià espera que el govern espanyol presenti una proposta de finançament abans que acabi l'any. "És obvi que cal un

gran acord de país. No pot ser una qüestió del govern", va reblar Puig.

"La qüestió catalana és crucial en aquests moments en el debat espanyol. I cal abordar-la des de la màxima empatia, sabent la dificultat que existeix. És exigible un debat i un diàleg, però també és molt important que hi sigui dins de Catalunya", va defensar, en sintonia amb la taula catalana de partits que reclama el PSC. "No es pot pensar que el 50%, per més legitimitat que tingui un govern, pugui parlar sense tenir en compte la

resta", va opinar.

Sigui com sigui, Puig va anar més enllà de les declaracions que va fer després de la reunió que va mantenir amb el seu homòleg català, Pere Aragonès, el dia 8 de setembre a València, quan es va limitar a dir que "el més important és que aquesta taula es reuneixi i es treballi en un horitzó de diàleg".

Les contemporitzadores declaracions de Puig contrasten amb les d'altres barons socialistes, radicalment contraris a les reclamacions de la Generalitat, com ara el president aragonès, Javier Lambán, amb qui Sánchez es va reunir l'endemà d'Aragonès, i que va assegurar que si els independentistes van a la taula amb les dues reivindicacions "insistentment reiterades", l'autodeterminació i l'amnistia, la resposta de Sánchez "ja la sabem: no". ■